

Historie školství v Mírově

Městys Mírov, jakožto středisko rozsáhlého biskupského panství, byl centrem nejen hospodářským, ale i **střediskem vzdělanosti**.

Základní škola v Mírově se vyvíjela v rámci historických událostí obce, které měly vliv na národnostní skladbu žáků i pedagogického sboru. Čechy byly v 18. století součástí Rakouska – Uherska a podle sčítání lidu žilo na území obce 2/3 německého obyvatelstva – Mírov ležel na území Sudet a Češi byli v národnostní menšině, proto **původní škola byla německá**. Protože byl Mírov pohraniční obcí, výuka probíhala od roku 1919 do roku 1938 paralelně v české i německé škole. V období 2. světové války byla v provozu pouze škola německá. Po osvobození bylo vyučováno pouze v jazyce českém.

Existenci školy v Mírově je možno předpokládat už v 18. století. Výslovně se však připomíná mírovská škola až v roce 1828. Bohužel není známo, kde byla umístěna a není znám ani počet žáků, kteří ji navštěvovali.

Konkrétnější údaje poskytují až dochované třídní katalogy z roku 1885/86, kdy německou obecnou školu navštěvovalo 115 žáků, v roce 1892/93 pak 171 žáků. V dalším roce pak vystoupil jejich počet až na 214 žáků.

Pro vysoký počet dětí byla v roce **1898 vystavěna a otevřena nová školní budova německé školy**, kterou do konce 19. století navštěvovalo 190 – 195 žáků ročně. Nejvyšší počet žáků, kteří navštěvovali školu, byl 220 v roce 1916/17.

V roce **1919**, ihned po rozpadu Rakouska – Uherska a vytvoření samostatného Československého státu (1918), byla na žádost mírovských Čechů otevřena **Česká menšinová škola**, která byla umístěna v pronajatém domě na Novosadech č. 5. Řídícím učitelem se stal Břetislav Indra. Pro velký zájem rodičů byla v roce **1923 otevřena nová budova České menšinové školy**-dnešní budova Obecního úřadu a MŠ.

V dalších deseti letech zde vyučoval Josef Hecl a paní Čermáková. Po nich do uzavření školy z důvodu mnichovského diktátu v roce 1938 pak vyučovali manželé Ambrožovi.

Podle dochovaných třídních katalogů navštěvovalo českou státní menšinovou školu ve školním roce 1926/27 40 českých žáků. Do německé školy v té době chodilo asi 90 žáků.

Bohužel se nezachovala kronika německé školy, takže její vývoj je možno jen částečně rekonstruovat na základě nepravidelně zachovaných třídních katalogů a konferenčních protokolů z let 1922–38.

Hned po **mnichovském jednání** nastal v Mírově chaos. Většina českých rodin odešla na neobsazené území republiky a tak od 8. října 1938 byla česká škola uzavřena. Inventář školy se zachránit nepodařilo, protože státní majetek byl bedlivě střežen Němci. V roce 1940 byla do budovy školy umístěna organizace Hitlerjugend – Hitlerova mládež, a pak se zde nacházela německá mateřská škola.

Bohužel byl i problém se zachováním české kroniky, neboť během okupace byly všechny české dokumenty spáleny. Po okupaci a odsunu Němců zbyly na Mírově pouze tři české rodiny-Dybalovi, Eliášovi a Zacpalovi, které poskytly největší díl informací o vývoji české školy v období 1919 – 45 a díky nimž se podařilo založit novou kroniku školy.

Konec války a období po osvobození byl ve znamení odsunu Němců a příchodu nového obyvatelstva, kteří zde vytvářeli novou strukturu obce.

Výuka v české škole mohla být obnovena, avšak s velkými problémy. Budova i inventář byly ve velmi špatném stavu. Chyběla již zavedená elektroinstalace, střešinou zatékalo, byly špatné podlahy i omítky, učební pomůcky chyběly úplně. Obec žádné finanční prostředky neměla, občané sami měli mnoho práce se zabydlováním a žáci byli mnohdy velmi zanedbaní. Přes tyto neutěšené poměry bylo vyučování zahájeno dnem 16. září 1945 řídicím učitelem Karlem Záčkem.

Po zániku německé obecné školy v roce 1945 byla v její budově na dva roky otevřena česká újezdní měšťanská škola pro 30 žáků z Mírova, Řepové, Krchleb, Javoří, Svojanova, Maletína a Studené Loučky. Řídicím učitelem se stal rodák z Mírova Vladimír Nohýl, kterému pomáhal František Penčák.

V dalších letech se zde vystřídalo mnoho pedagogů – jejich seznam je umístěn na konci kapitoly.

Únorové události roku 1948 řád zdejší školy nijak významně neovlivnily. Byl však vydán nový školský zákon, na jehož paměť byl na budově dnešního obecního úřadu zasazen umělecký reliéf J. A. Komenského.

Obecná škola byla přejmenována na školu národní a bylo v ní pro školní rok 1948/49 zapsáno 55 žáků z toho 15 dětí do 1. ročníku.

V roce 1953 přišli na zdejší školu manželé Grossovi, pod jejichž desetiletým vedením získala škola dobré jméno v širokém okolí a pro další školní rok 1954/55 bylo zapsáno 86 žáků.

Výuka probíhala v obou školních budovách, ke kterým náležela dvě hřiště a školní pozemek. Pětitřídní organizace školy, pionýrská organizace, divadelní kroužek i s dospělými ochotníky, dechový orchestr pod vedením Františka Řezníčka a Františka Zlínského, sportovní organizace Svazarm, kroužek pěvecký a recitační, knihovna, to vše vypovídá o bohatém kulturním životě v obci.

V roce 1963 změnila škola své vedení. Pro dlouhodobou nemoc učitelky Grossové odešel i ředitel Gross a nastoupili manželé Tůnovi. Obnova pedagogického sboru přinesla své ovoce. Úroveň výuky, výchovy, mimoškolní činnosti i vzhled budovy se pozvedly. V roce 1965 byla provedena oprava fasády na starší budově, vnitřek školy byl vymalován a třídy byly sestěhované pouze do této budovy. Ve druhé budově (obecní úřad) zůstala jen školní družina.

Školní rok 1969/70 byl ve znamení normalizačních změn ve veřejném životě, které zasáhly především školní zařízení. V tomto roce nastoupila p. Marta Pluskalová, která zde působila dlouhých 26 let. V dalším roce nastoupila p. Jarmila Schenková-Macháčková, která také škole zůstala věrná celých 36 let.

V této době proběhly některé veřejně prospěšné akce pro školu. Oplotily se obě školní budovy, vybudovalo se nové školní hřiště, byly zakoupeny nové audiovizuální pomůcky. V hlavní budově bylo instalováno nové ústřední topení. Po požáru dne 21. 2. 1973 byla provedena generální oprava komína a střechy. Byla provedena celková oprava vnitřních prostor školy.

Od školního roku 1972/73 do dnešní doby se již nezměnila dvojtřídní organizace školy s jedním oddělením školní družiny.

Práce školy v roce 1976/77 byla ve znamení zavedení **nové školní vyučovací koncepce** (množiny), podle které se vyučovalo až do roku 1991/92.

V roce 1978 byl v Mohelnici vystavěn plavecký bazén, a tak od tohoto roku škola navštěvuje pravidelně **plavecký výcvik**. Od tohoto roku také škola využívá **tělocvičnu VS ČR Mírov**, neboť druhá školní budova, kde byla klubovna a tělocvična, byla v generální opravě, a pak v roce 1985 sem byla přesunuta mateřská škola a jesle.

Integrace obce Mírova s Mohelnicí byla uskutečněna k 1. 1. 1980 a znamenala spolupráci školy se základní školou v Mohelnici, neboť ta v období vysoké porodnosti převzala některé ročníky, aby mohly být 1. ročníky (16 a 17 žáků) vyučovány samostatně.

Velké změny byly zaznamenány **po roce 1989**. Po 27 letech odešel ředitel Jaromír Tůn do důchodu a na jeho místo nastoupila na 6 let Marta Pluskalová. Obec Mírov využila možnosti decentralizace a osamostatnila se od střediskové obce Mohelnice. Školní budova byla převedena do obecní správy.

V roce 1996 se obměnil na dvou postech pedagogický sbor. M. Pluskalová odešla po dlouhodobé nemoci do důchodu a na její místo nastoupil na žádost školského úřadu důchodce Josef Hošek, který zde již působil v letech 1956-58. Jako učitelka byla přijata Eva Straková. V tomto období dostala škola novou historickou fasádu ke 100. výročí otevření školní budovy. Po třech letech ve školním roce 1999/00 byl do funkce ředitele školy dosazen Jaroslav Chytil, který dojížděl ze Zábřehu.

Ve školním roce 2002/03 byla funkcí ředitelky školy pověřena Eva Straková, která tuto funkci vykonává po řádném konkurzu dosud. V současné době zde již pátým rokem vyučuje Irena Kronková, pocházející z Olomouce, Po odchodu Jarmily Macháčkové do důchodu, zastává místo vychovatelky školní družiny Lenka Kučerová.

Seznam ředitelů působících na české škole v Mírově

Břetislav Indra	1919–1920
Josef Hecl	1920–1931
p. Ambrož	1931–1938
Karel Žváček	1945–1945
Vladimír Nohýl	1945–1946
Josef Adamík	1946–1947
Marie Tichá	1947–1949
Zdenka Cibulková	1949–1953
Gustav Gross	1953–1963
Jaromír Tůn	1963–1990
Marta Pluskalová	1990–1996
Josef Hošek	1996–1999
Jaroslav Chytil	1999–2002
Eva Straková	2002dosud

Pro pamětníky zde pro úplnost uvádíme jména zdejších pedagogů, kteří se podíleli na tak nelehké, ale vznešené práci, jako je výchova a vzdělávání těch, kteří budovali a v budoucnu budou rozvíjet naši krásnou zemi.

- p Čermáková, p Ambrožová, František Penčák, Růžena Konečná, Josef Adamík, Filomena Dyszkantová, František Baláž, Oldřich Holoubek, Marie Slavíčková, Marie Tichá-Pechlíková, Soňa Zdražilová, Anna Homolová, Libuše Hýblová, František Švehlák, Zdeňka Cibulková, Vlasta Cejpková, Libuše Horáková, Blanka Pelantová, Radek Kubíček, Jarmila Grossová Jan Tichý, Ludmila Řeháková, Ivo Staník, Antonín Petruška, Josef Fišara, Josef Hošek, Božena Herbergerová, Vladimír Matoušek, Jarmila Zdráhalová, Marie Glončáková, Karel Štefek, Alena Poznecká, Helena Hauptová, Helena Ondrejковиčová-Budínová, Alena Nezvalová- Koutníková, p. Tůnová, Marta Junková, Věra Štrambachová, Jana Slouková-Strouhalová, p. Kratochvílová, Věra Domesová, Julie Skřičilová, Božena Halamová, Ludmila Winterová, Vlasta Rotterová, Marta Pluskalová, Jarmila Schenková- Macháčková, , Jaroslav Klička, Jaroslav Tilcer, p. Faltýnková, Marta Vránová, Bohumila Vlčková-Kubová, Vladimíra Maitnerová, Miloslava Běhalová, Marek Faltus, Irena Sovová, Jarmila Svobodová, Marie Maršálová, Pavla Knýřová
- Pokud došlo k opomenutí některého z pedagogů, tak se omlouváme.